

Dr. iur. Ali Osman Özdilek

**GDPR IŞIĞINDA KİŞİSEL
VERİLERİN KORUNMASINDA
AKREDİTASYON VE
SERTİFİKASYON SİSTEMİ**

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	V
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XVII
1. GİRİŞ.....	1
1.1.Konunun Önemi ve Tezin Amacı.....	1
1.1.1. Konunun Önemi	1
1.1.2. Tezin Amacı	2
1.2.Tezin Sınırları, Planı ve Kaynakları.....	3
1.2.1. Tezin Sınırları	3
1.2.2. Tezin Planı.....	4
1.2.3. Tezin Kaynakları	6
2. KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR	7
2.1.Genel Olarak	7
2.2. Veri, Bilgi, Kişisel Veri	7
2.2.1. Veri.....	7
2.2.2. Bilgi.....	8
2.2.3. Kişisel Veri.....	9
2.3. Veri Sorumlusu, Müşterek Veri Sorumlusu, Veri İşleyen	12
2.3.1. Veri Sorumlusu.....	13
2.3.2. Müşterek Veri Sorumlusu	16
2.3.3. Veri İşleyen.....	18
2.4. Veri Sorumlularının Yükümlülükleri	21
2.4.1. Aydınlatma Yükümlülüğü	21
2.4.2. İlgili Kişilere Haklarını Kullandırma Olanaklarını Sağlama Yükümlülüğü	23
2.4.3. Kişisel Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler.....	24

2.4.4. Veri İhlal Bildirimi Yükümlülüğü	26
2.4.5. Veri Sorumluları Siciline Kayıt Yükümlülüğü.....	29
2.4.6. İrtibat Kişisi ve Veri Koruma Uzmanı Atama Yükümlülüğü	30
2.4.7. Kişisel Veri İşleme Envanteri Hazırlama Yükümlülüğü	33
2.5. Veri Sahiplerinin Kişisel Verilerin Korunması Kapsamındaki Hakları	36
2.5.1. Genel Olarak.....	36
2.5.2. Bilgi Alma Hakkı.....	38
2.5.3. Erişim Hakkı.....	39
2.5.4. Veri Taşınabilirliği.....	42
2.5.5. Düzeltme Hakkı.....	43
2.5.6. İtiraz Hakkı	44
2.5.7. Kişisel Verilerin İmhasını Talep Etme Hakkı	45
2.5.8. Unutulma Hakkı	48
2.6. Akreditasyon, Sertifikasyon	52
2.6.1. Genel Olarak.....	52
2.6.2. Akreditasyon.....	54
2.6.3. Sertifikasyon.....	57
3. ANAYASAL BİR TEMEL HAK OLARAK KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKI.....	59
3.1. Genel Olarak Anayasa ve Anayasa Hukuku Kavramları.....	59
3.2. Temel Haklar ve Özgürlükler.....	61
3.3. Temel Hak Olarak Kişisel Verilerin Korunması Hakkı.....	67
3.3.1. Kişisel Verilerin Korunması Hakkının Hukuki Niteliği.....	67
3.3.2. Kişisel Verilerin Korunması Hakkının Anayasal Bir Hak Olma Niteliği	73
4. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINDA AKREDİTASYON VE SERTİFİKASYON	82
4.1. Genel Olarak.....	82
4.2. GDPR m.42 ve 43. Kapsamında Akreditasyon ve Sertifikasyon....	83

4.2.1. GDPR 42. Madde Düzenlemeleri.....	83
4.2.2. GDPR 43. Madde Düzenlemeleri, Sertifikasyon Kuruluşları ve Akredite Edilmeleri	87
4.2.3. GDPR ile Düzenlenen Akreditasyon ve Sertifikasyon Sistemi Hakkında Değerlendirmeler	92
4.2.3.1. Genel Olarak Akreditasyon	92
4.2.3.2. GDPR m.43 Kapsamında Akreditasyon.....	94
4.2.3.3. 765/2008 Sayılı Tüzük ile GDPR m.43 Kapsamındaki Düzenleme Arasındaki İlişki	95
4.2.3.4. GDPR Kapsamında Akreditasyonda Ulusal Akreditasyon Kuruluşunun Rolü	96
4.2.3.5. GDPR Kapsamında Akreditasyonda Veri Koruma Otoritesinin Rolü	97
4.2.3.6. Veri Koruma Otoritesinin Sertifikasyon Kuruluşu Olarak Hareket Etmesi	99
4.2.4. Akreditasyon Gerekliklikleri	100
4.2.4.1. Genel Olarak	100
4.2.4.2. Akreditasyon İçin Genel Şartlar	101
4.2.4.3. Akreditasyon için Yasal Şartlar.....	102
4.2.4.3.1. Sertifikasyon Sözleşmesi	102
4.2.4.3.2. Tarafsızlık.....	103
4.2.4.3.3. Sorumluluk ve Finansman.....	103
4.2.4.3.4. Kamunun Bilgilendirilmesi.....	103
4.2.4.3.5. Personel Nitelikleri	103
4.2.4.4. Süreç Gerekliklikleri.....	104
4.2.4.5. Yönetim Sistemleri Gerekliklikleri	107
4.2.5. Sertifikasyon Gerekliklikleri.....	109
4.2.5.1. Genel Olarak	109
4.2.5.2. Akreditasyon ve Sertifikasyon Rehberlerinin Niteliği	109
4.2.5.3. Sertifikasyon ile GDPR Uyumluluğu Arasındaki İlişki	111

4.2.5.4. GDPR Kapsamında Kişisel Verilerin Korunmasında Sertifikasyon Kavramı.....	112
4.2.5.5. GDPR Kapsamındaki Sertifikasyonda İlgili Ülke Veri Koruma Otoritelerinin Rolü.....	113
4.2.5.6. Sertifikasyon Kuruluşu Olarak Veri Koruma Otoritesi	114
4.2.5.7. Sertifikasyon Kuruluşunun Rolü.....	116
4.2.5.8. Sertifikasyon Kriterlerinin Onaylanması.....	117
4.2.5.9. Avrupa Veri Koruma Mührü Kriterleri	118
4.2.6. Sertifikasyon Kriterlerinin Geliştirilmesi	120
4.2.7. Sertifikasyon Kriterlerinin Tanımlanması	126
4.2.8. Sertifikasyon Mekanizmasının Kapsamının Belirlenmesi İçin Kriterler	129
4.2.8.1. Genel Olarak	129
4.2.8.2. Veri İşleme Kriterleri.....	131
4.2.8.3. Veri Koruma İlkeleri ve İşleme Şartları (GDPR m.5, 6)	132
4.2.8.4. Veri Sorumlularının ve Veri İşleyenlerin Genel Yükümlülüklerine Dair Kriterler	132
4.2.8.5. Veri Sahiplerinin Hakları.....	133
4.2.8.6. Gerçek Kişilerin Hakları ve Özgürlükleri Açısından Risk Kriterleri.....	133
4.2.8.7. Veri Korumayı Garanti Eden Teknik ve İdari Tedbirler.....	134
4.2.8.8. Avrupa Veri Koruma Mührü İçin Ek Gereklilikler	135
4.2.9. Europrivacy Sistemi	135
4.2.9.1. Sertifikasyon Kapsamı.....	137
4.2.9.2. Sertifikasyon Aşamaları.....	137
4.2.9.2.1. Hazırlık Aşaması.....	137
4.2.9.2.2. Bağımsız Sertifikasyon Aşaması.....	138
4.2.9.2.3. Geçerlilik	138

4.3. Türk Hukukunda Kişisel Verilerin Korunmasında Akreditasyon ve Sertifikasyon ile İlgili Düzenlemeler.....	139
4.3.1. Personel Sertifikasyon Mekanizmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ.....	139
4.3.1.1. Personel Belgelendirme Kuruluşu	139
4.3.1.2. Veri Koruma Görevlisi.....	140
4.3.1.3. DPO ve VKG.....	141
4.3.2. Veri Koruma Görevlisi Belgelendirme Programı	141
4.3.3. VKG'ye İlişkin Düzenlemelerin İptali Hakkında Başvuru	142
4.3.4. Akreditasyon ve Sertifikasyon Sistemi Hakkında Türkiye Özelinde Değerlendirme ve Öneriler.....	142
5. HUKUKİ GÜVENLİK İLKESİ.....	145
5.1. Genel Olarak Hukuk Devleti Kavramı ve Hukuki Güvenlik İlkesi ile İlişkisi.....	145
5.2. Hukuki Güvenlik İlkesinin Tanımı	147
5.3. Hukuki Güvenlik İlkesinin Alt İlkeleri ve İlkenin Neticeleri.....	150
6. AKREDİTASYON VE SERTİFİKASYON SİSTEMİNİN HUKUKİ GÜVENLİK İLKESİ KAPSAMINDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKINA ETKİSİ	154
6.1. Genel Olarak	154
6.2. Anayasal Normlar Arasındaki Hiyerarşi	154
6.3. Akreditasyon ve Sertifikasyon Sisteminin Hukuki Güvenlik İlkesi Kapsamında Sayılması Durumunda Anayasal Bir Temel Hak Olarak Kişisel Verilerin Korunması Hakkına Etkisi..	159
7. SONUÇ.....	165
KAYNAKÇA.....	171